

**Hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica**

**SPRÁVA
HLAVNÉHO KONTROLÓRA
O VÝSLEDKU KONTROLY**

č. 13/2018

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia č. 13/2018 zo dňa 09. 07. 2018 na vykonanie kontroly vykonali zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica kontrolu - **poskytnutia a čerpania finančných prostriedkov v roku 2017 z rozpočtu Mesta Banská Bystrica Dopravnému podniku mesta Banská Bystrica a. s..**

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2018, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva č. 1128/2018 – MsZ dňa 26. 06. 2018 a s §§ 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolovanými subjektami boli Dopravný podnik mesta Banská Bystrica a. s. a oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí Mestského úradu Banská Bystrica, kontrolovaným obdobím rok 2017.

Cieľom kontroly bolo preveriť, či postup zamestnancov oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí Mestského úradu v Banskej Bystrici a zamestnancov dopravcu pri hospodárení s finančnými prostriedkami, poskytnutými Mestom Banská Bystrica, ako náhradu preukázanej straty a primeraného zisku z výkonu vo verejnom záujme pre trolejbusovú mestskú verejnú dopravu za rok 2017, bol v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a zmluvnými podmienkami dojednanými v zmluve.

Kontrolná skupina v rámci predmetu kontroly preverovala:

- schválenie finančných prostriedkov na bežné výdavky MHD/trolejbusová doprava v rozpočte na rok 2017 a ich následné plnenie,
- vybrané účtovné doklady s údajmi uvedenými vo výkazoch o výkonoch, nákladoch a tržieb v pravidelnej trolejbusovej doprave,
- oprávnenosť nákladov a výnosov uvedených v mesačných výkazoch o výkonoch, nákladoch a tržbách v mestskej verejnej doprave,
- dodržiavanie podmienok dohodnutých v zmluve.

Z vykonanej kontroly kontrolná skupina vyhotovila v súlade s § 22 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa

18. 02. 2019 návrh správy z kontroly č. 13/2018, ktorý bol na oboznámenie odoslaný:

- primátorovi Mesta Banská Bystrica dňa 18. 02. 2019,
- Dopravnému podniku mesta Banská Bystrica dňa 18. 02. 2018 a následne prerokovaný dňa 05. 03. 2018 s jeho zástupcami.

Mesto Banská Bystrica predložilo kontrolnej skupine vyjadrenie k návrhu správy č. 13/2018 zo dňa 26. 02. 2019, v ktorom poskytlo svoje stanovisko, ktoré kontrolná skupina zobrala na vedomie.

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica požiadal listom č. 34/2019 zo dňa 05. 03. 2019 o predĺženie lehoty na podanie námietok a vysvetlení do 31. 03. 2019, čo bolo zo strany kontrolnej skupiny akceptované. Následne v predĺženej stanovenej lehote podal písomné námietky k zisteným nedostatkom. Na základne vznesených námietok zo strany Dopravného podniku mesta Banská Bystrica proti preukázateľnosti kontrolných zistení uvedených v návrhu správy č. 13/2018, kontrolná skupina preverila ich opodstatnenosť. S odôvodnením neakceptovania vznesených námietok k zisteným nedostatkom zaslala listom č. HK – 48598/2019/14 dňa 09. 04. 2018 Dopravnému podniku mesta Banská Bystrica zdôvodnenie.

Následne Dopravný podnik mesta Banská Bystrica zaslal list č. 75/2019 zo dňa 10. 05. 2019 kde podal doplňujúce vyjadrenie k zisteným nedostatkom.

Kontrolná skupina po preverení a zohľadnení predložených námietok pristúpila k spracovaniu správy z kontroly.

Kontrolná skupina konštatovala formálny výkon finančnej kontroly, v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vykonávanej zodpovednými zamestnancami Mesta Banská Bystrica.

Na základe prehľadov o režijnom cestovnom v mestskej verejnej doprave za rok 2017, predložených Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica, kontrolná skupina zistila nasledovný stav vo využívaní režijného cestovného v podmienkach zamestnancov dopravcu a ich rodinných príslušníkov.

V roku 2017 bolo vykonaných 64 577 režijných jász evidovaných cez vydané čipové karty, z toho 25 290 režijných jász zamestnancov a 39 287 režijných jász ostatných osôb (deti a rodinní príslušníci zamestnancov). Pri stanovenej cene režijnej jazdy 0,04 € to predstavovalo v roku 2017 sumu 2 583,08 €. Dopravný podnik mesta Banská Bystrica za režijné cestovné neinkasoval žiadne finančné prostriedky, čo bolo v rozpore s prílohou č. 7 a čl. 4 bod 6 zmluvy o výkone vo verejnom záujme. Výnosy dosiahnuté v roku 2017 pri službách vo verejnom záujme boli o uvedenú sumu v skutočnosti nižšie, resp. o túto sumu bola neoprávnene vyššia náhrada, poskytnutá Mestom Banská Bystrica z verejných zdrojov, za služby vo verejnom záujme.

Zároveň Dopravný podnik mesta Banská Bystrica neinkasoval prepravné ani pri preprave zamestnancov a ich rodinných príslušníkov na základe evidenčného cestovného lístka v hotovosti „0 €“, po preukázaní sa zamestnaneckého preukazu, čo predstavovalo pri 1 597 prípadoch vo finančnom vyjadrení (pri uvažovanej základnej cene lístka za jednu jazdu 0,04 €) 63,88 €.

Poskytovanie osobitnej tarify osobám, ktoré neplnili úlohy súvisiace s mestskou dopravou v zmysle § 16 ods. 2 písm. c) zákona č. 514/2009 2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov malo vplyv na výšku tržieb, ktoré neboli zohľadnené vo výnosoch Dopravného podniku mesta Banská Bystrica.

Akceptovaním osobitnej tarify dopravcu pre režijné cestovné, Mestom Banská Bystrica, boli verejné prostriedky použité na úhradu benefitov poskytovaných Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica jeho zamestnancom.

Tým, že Dopravný podnik mesta Banská Bystrica poskytoval režijné cestovné v MHD svojim zamestnancom a ich rodinným príslušníkom v nulovej hodnote a nie v hodnote 0,04 €, porušil zmluvu a znížil výnosy v celkovej výške **2 646,96 €**. O túto čiastku si Dopravný podnik mesta Banská Bystrica neoprávnene uplatnil vyššiu náhradu na vykrytie preukázanej straty, ktorá bola uhradená z verejných zdrojov.

V súvislosti s akciou Deň otvorených dverí Dopravného podniku mesta Banská Bystrica, konaného dňa 07. 10. 2017, si Dopravný podnik mesta Banská Bystrica uplatnil náklady vo výške 14 851,40 € (bez DPH) zúčtované na stredisku „Správa“ na:

- účte 501 v sume 85 € za plagáty, v sume 970 € za reklamné predmety pre deti na deň otvorených dverí, 1 500 € za propagačné video k dňu otvorených dverí,
- účte 518 v sume 1 210 € za prenájom stanov na deň otvorených dverí, v sume 240 € za fotoreportáž, v sume 360 € za prenájom toaliet, v sume 9 810 € za technicko-organizačné zabezpečenie, v sume 326,40 € za reklamné práce a v sume 350 € za vystúpenie.

Kontrolná skupina preverila účtovné doklady za obdobie 4/2017 a 12/2017 a konštatovala, že Dopravný podnik mesta Banská Bystrica si uplatnil aj náklady zúčtované na stredisku „Správa“ na účte 501 - nákup kvetov, kvetináčov, vo výške 140,07 €, ktoré nesúviseli s výkonmi vo verejnom záujme.

Správna réžia v € bez DPH	Podiel správnej rézie na stredisku TBUS (81 %) v €	Miera zisku (3,3 %) v €
14 851,40	12 029,63	396,98
140,07	113,46	3,74
Σ 14 991,47	Σ 12 143,09	Σ 400,72

Vyššie uvedené náklady strediska „Správa“ (14 991,47 €) boli následne zúčtované na položku správna réžia strediska TBUS podielom 81 %. Kontrolná skupina konštatovala, že pomerná časť z vyššie uvedených nákladov (81 %) vo finančnom vyjadrení 12 143,09 €, nesúvisela s výkonom dopravných služieb vo verejnom záujme. Z uvedených nákladov bola neoprávnene nárokováná aj percentuálna miera zisku vo výške 400,72 €.

Dopravnému podniku mesta Banská Bystrica boli v jednotlivých mesiacoch roka 2017 fakturované, Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen, poplatky spojené so zabezpečením služby platobného systému SMS správ, ktoré neboli zmluvne dohodnuté. Slovenská autobusová doprava Zvolen fakturovala výšku poplatku zo sumy pozostávajúcej zo základu dane spolu s DPH, na takto vypočítaný poplatok si vo fakturovanej sume uplatnila sadzbu DPH.

Kontrolná skupina mala za to, že:

- fakturovaný poplatok mal vychádzať len zo základnej sumy, t. j. bez DPH a na takto vypočítaný poplatok uplatniť sadzbu DPH,
- Dopravný podnik mesta Banská Bystrica akceptovaním fakturovaného poplatku zo strany SAD Zvolen si do nákladov počas roka 2017 navyše zúčtoval sumu 519,86 €,
- súčasne si z uvedených nákladov uplatnil aj mieru zisku 3,3 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje celkovo sumu 17,16 €.

Zúčtovaním vyššie uvedených nákladov (deň otvorených dverí, nákup kvetináčov, fakturácia SMS správ) a uplatnením k nim prislúchajúcej percentuálnej miery zisku došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 pís. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy vo výške **13 080,83 €** z toho 12 662,95 € v uplatnených nákladoch a 417,88 € v uplatnenej percentuálnej miere zisku.

Nepriaznivý vplyv na výšku dosahovaných výnosov služieb poskytovaných vo verejnom záujme možno konštatovať aj v zmluvných vzťahoch uzatvorených Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica a Slovenskou autobusovou dopravou Zvolen:

- Zmluva o nájme reklamných plôch,
- Mandátna zmluva na výkon dopravných kontrol.

Zmluva o nájme reklamných plôch. Predmetom prenájmu boli všetky vnútorné a vonkajšie plochy vozidiel používaných v mestskej verejnej doprave (okrem plôch vylúčených na základe osobitných zmlúv s tretou osobou, ktorá financovala nadobudnutie vozidiel), ako aj možnosť umiestňovania reklamných, informačných, propagačných a iných aj budúcich zariadení spôsobilých na umiestnenie alebo zobrazovanie reklamy, navyše okrem toho boli súčasťou nájmu plôch na reklamu aj nehnuteľnosti prenajímateľa. Presné vymedzenie bolo uvedené v prílohách 1 až 3 k zmluve o nájme reklamných plôch. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú a ročné nájomné za užívanie plôch bolo stanovené na 120 €.

Zo strany Dopravného podniku mesta Banská Bystrica predstavovali výnosy zo zmluvy o reklame, ktoré vo výpočte straty za služby poskytované vo verejnom záujme túto stratu znižovali, sumu 120 € za rok, čo kontrolná skupina považuje za neadekvátne vzhľadom na rozsah prenajatej reklamnej plochy.

Mandátna zmluva na výkon dopravných kontrol, v ktorej sa mandatár (SAD Zvolen) zaviazal vykonávať pre mandanta (Dopravný podnik mesta Banská Bystrica) dopravné kontroly na linkách a spojoch ním realizovaných v rámci prevádzkovania MHD v Banskej Bystrici. Dopravné kontroly zahŕňali kontrolu dodržiavania cestovných poriadkov vodičmi mandanta, kontrolu plnenia prepravných podmienok, kontrolu plnenia tarifných podmienok, licenčných podmienok a súvisiacej legislatívy. Zároveň mandant oprávnil mandatára, aby v jeho mene a na jeho účet ukladal cestujúcim povinnosť doplatiť cestovné v prípade čiernej jazdy a ukladať pokuty za porušenie prepravného poriadku, resp. súvisiacej legislatívy vrátane vymáhania takto vzniknutých prípadných pohľadávok.

Ako odmena za služby mandatára bol dohodnutý nielen mesačný paušál 1 200 € ale aj podielová odmena vo výške 100 % zo sumy dorubeného cestovného a pokút uložených na zaplatenie kontrolórmí mandatára v príslušnom mesiaci. Splatnosť odmeny bola dohodnutá do 15 dní nasledujúceho mesiaca na základe faktúry mandatára.

Mandatár vykonával zmluvne dohodnuté činnosti priamo vo svojom mene a na svoj účet, nie v mene a na účet mandanta, ako bolo dohodnuté v zmluve. Z tohto dôvodu z účtovníctva dopravného podniku nebolo možné zistiť, o aké objemy dorubeného cestovného a vyrubených pokút sa jednalo.

Podpisom mandátnej zmluvy na výkon dopravných kontrol v rámci holdingu vznikla situácia, že pri výpočte straty za služby poskytované vo verejnom záujme dopravca uplatňoval v súvislosti s výkonom dopravných kontrol len paušálnu nákladovú časť 14 400 € ročne, ale o výnosoch z pokút neúčtoval.

Z vykonanej kontroly kontrolná skupina vypracovala dňa 28. 05. 2018 správu z kontroly č. 13/2018 a jej zaslaním primátorovi Mesta Banská Bystrica a Dopravnému podniku mesta Banská Bystrica 28. 05. 2019 kontrolu ukončila.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto správu o výsledku kontroly č. 13/2018.

V Banskej Bystrici, dňa 31. 05. 2019

Ing. Ján Šabo
hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica